

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

7/17287

Sayı : 94595215/610 — 1548
Konu : Soru Önergesi (7/17287)

07.02.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 18/02/2013 tarihli ve 43452547-120.07/108602 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Mersin Milletvekili Sayın Ali ÖZ tarafından tevcih edilen 7/17287 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Hayati PAZICI
Bakan

Ek: Soru önergesi cevabı (3 sayfa).

Mersin Milletvekili Sayın Ali ÖZ'ün (7/17287) Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap

1,2,3,4- Esnaf ve sanatkârlar, sermaye ve refahın tabana yayılması, gelir dağılımının iyileştirilmesi ve bu suretle sosyal dengelerin korunmasında ekonomik ve sosyal hayatın önemli unsurlarından biridir.

Esnaf ve sanatkârlar, özellikle işletme sayılarının çokluğu, ülke çapında istihdam seviyesi, bölgesel kalkınma ve gelişmeye katkıları yönüyle de üzerinde durulması gereken bir kesimdir.

Nicelikleri ve nitelikleri ile toplumumuzun sosyal ve ekonomik hayatında önemli bir yere sahip olan esnaf ve sanatkâra, Anayasamızın 173 üncü maddesinde yer alan “Devlet esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirler alır.” amir hükmünden hareketle gereken önem verilmektedir.

Bu sebeptendir ki, mesleki geleneklerini Ahilik kültüründen alan esnaf ve sanatkârların sosyal, siyasal ve ekonomik dengeler üzerindeki tartışılmaz önem ve etkinlikleri nedeniyle gelişmeleri için hiçbir fedakârlıktan kaçınılmamaktadır.

Bu bağlamda;

—2002 yılsonu itibariyle, 402 esnaf ve sanatkârlar kredi kefalet kooperatifine kredi kullandırabilirken, 31.01.2013 tarihi itibariyle 825 esnaf ve sanatkâr kredi kefalet kooperatifi kredi kullandırabilecek duruma getirilmiştir.

—2002-2012 döneminde yaklaşık 850.000 esnaf ve sanatkârimız, esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri kefaletiyle aracılığı ile kredi kullanmıştır.

—2002 yılsonu itibariyle kredi kullanan esnaf ve sanatkâr sayısı 63.520 iken, 31.01.2013 tarihi itibariyle kredi kullanan esnaf ve sanatkâr sayısı 258.788'e yükselmiştir.

—Esnaf ve sanatkârimız, esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri aracılığı ile kullandıkları kredilere uygulanan gösterge faiz oranı 2002 yılsonunda % 47 iken, 29.02.2012 itibariyle % 5-7,8 e düşürülmüştür.

—2002 yılsonunda esnaf ve sanatkârimız tarafından esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri kefaletiyle kullanılan kredi şahıs üst limiti 5.000 TL iken, Ekim 2012 itibariyle kredi şahıs üst limiti kademeli olarak 40.000 ve 125.000 TL'ye yükseltilmiştir.

—31.12.2002 tarihinde esnaf ve sanatkârimız tarafından esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri kefaletiyle kullanılan kredi miktarı yaklaşık 154 milyon TL iken bu miktar Ocak 2013 sonu itibariyle 7 milyar TL seviyelerine yükselmiştir.

Ayrıca, esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri ile üst kuruluşları için yapılan kesintiler 2009 yılında % 6,5 iken, esnaf ve sanatkârların krediye erişimlerinin kolaylaştırılması amacıyla 2010 yılı başında % 3,5'e indirilmiştir.

05.05.2009 tarih ve 27219 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile KOSGEB desteklerinden hizmet sektöründe faaliyette bulunan esnaf ve sanatkârlarında yararlanabilmeleri sağlanmıştır.

31 Ocak 2013 tarihi itibariyle, KOSGEB veri tabanına kayıtlı işletme sayısı 691.273 olup, bu işletmelerden 312.250'si esnaf ve sanatkâr odalarına kayıtlıdır. Başka bir ifade ile KOSGEB faaliyetlerinden faydalanan esnaf ve sanatkâr oranı toplam işletme sayısının % 45.17'sidir.

Ayrıca; 01.01.2013-31.01.2013 tarihleri arasında KOSGEB destek programları kapsamında esnaf ve sanatkâr kesimine aktarılan destekler aşağıda belirtilmiştir.

PROGRAM ADI	Esnaf ve Sanatkârlar	
	İşletme Sayısı	Ödeme Miktarı (TL)
Araştırma-Geliştirme ve İnovasyon Endüstriyel Uygulama Destek Programı	2	14.270
KOBİ Proje Destek Programı	1	5.700
Genel Destek Programı	30	69.356
Girişimcilik Destek Programı	65	182.395
TOPLAM	98	271.721

Kamuoyunda “Torba Yasa” olarak bilinen 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 25 Şubat 2011 tarih ve 27857 sayılı 1. mükerrer Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümlerine göre 25.02.2011 tarihi itibariyle; esnaf ve sanatkârların üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Konfederasyona olan katılma payı borçlarının asıllarının tamamını, 01.03.2011 – 31.08.2011 tarihleri arasında ödeyenlerin bu alacaklarına uygulanan gecikme zammının tahsilinden vazgeçilmiştir.

Alacak asıllarının 25 Şubat 2011 tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde ise ödenmiş borç asıllarına isabet eden gecikme zammının tahsilinden vazgeçilmiştir.

Esnaf ve sanatkârın, esnaf ve sanatkârlar kredi kefalet kooperatiflerine olan borçlarına yeniden yapılandırılma getirilmiştir.

Bu bağlamda; 60 bin esnaf ve sanatkâr ile bunların 120 bin kefillerinin kredi kefalet kooperatiflerine olan 490 milyon lirayı bulan anapara borçlarına yeniden yapılandırılma getirilerek, 215 milyon lira gecikme cezası borcun da silinmesine imkân sağlanmıştır.

Yapılan düzenleme ile birlikte kredi borcu 2011 yılından önce kooperatif takibine intikal eden ortakların 15 Nisan 2011 tarihine kadar başvurular yeniden yapılandırmadan faydalanmışlardır.

Kabul edilen bu Yasa ile vatandaşlarımızın, esnaf ve sanatkâr ile her türlü işletmenin, nakdi ve gayri nakdi kredileri, karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin kayıtları, ilgili borcun bugüne kadar ödenmiş olması ya da Yasanın yürürlüğe girmesinden sonra 6 ay içinde ödenmesi veya banka ve özel finans kurumlarınca yeniden yapılandırılması halinde, borcunun tamamının ödenmesinin ardından bu Kanun kapsamında silinmiştir.

Merkez Bankası ve bankalar ile özel finans kurumlarınca kayıtların silinmesinden sonra, bankalar ve özel finans kurumlarınca yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer bankacılık işlemlerinde silinmiş kayıtlar dikkate alınmamıştır.

Bununla beraber; esnaf ve sanatkârlarımızın dünyadaki değişim ve dönüşüme intibakları ve olumsuzluklardan etkilenmelerinin önüne geçilmesi amacıyla; “Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi ve Eylem Planı (ESDEP)” hazırlanmıştır.

Bakanlığımız koordinatörlüğünde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının katılımlarıyla hazırlanan “Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi ve Eylem Planı (ESDEP)” 09.04.2010 tarih ve 2010/4 Sayılı Karar ile Yüksek Planlama Kurulu tarafından kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

Bu eylem planı ile yapısal değişim ve dönüşümün sunduğu fırsatlardan esnaf ve sanatkârların azami ölçüde yararlandırılması, değişim ve dönüşümün bu kesim üzerindeki olumsuz etkilerinin belirlenen stratejik hedef ve eylemlerle azaltılması amaçlanmaktadır.

Türkiye geneli esnaf ve sanatkârların son beş yıllık yıllara göre tescil ve terkin sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Yıl	Tescil	Terkin	Oran (%)
2013*	21.124	13.248	62
2012	188.310	101.925	54
2011	189.427	142.843	75
2010	176.978	103.256	58
2009	162.783	101.178	62
2008	167.778	129.004	76

*20.02.2013 tarihi itibarıyla.